

**Bruxelles, 4 octombrie 2024
(OR. en)**

13987/24

**ENER 473
COMPET 980
CLIMA 331**

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Contribuția sectorului energetic la competitivitatea Uniunii Europene – acțiuni întreprinse în urma recomandărilor formulate în raportul Draghi – Schimb de opinii

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor nota de informare a președinției privind contribuția sectorului energetic la competitivitatea Uniunii Europene – acțiuni întreprinse în urma recomandărilor formulate în raportul Draghi, în vederea reuniunii Consiliului TTE (Energie) din 15 octombrie 2024.

Contribuția sectorului energetic la competitivitatea Uniunii Europene – acțiuni întreprinse în urma recomandărilor formulate în raportul Draghi

La 17 și 18 aprilie 2024, Consiliul European¹ a solicitat adoptarea unui nou pact pentru competitivitatea europeană și continuarea decisivă și rapidă a lucrărilor în vederea realizării unei veritabile uniuni energetice, prin asigurarea aprovizionării cu energie abundentă, la prețuri accesibile și curată, care să contribuie la realizarea dublului obiectiv de a atinge suveranitatea energetică și neutralitatea climatică la nivel european. Acest lucru va necesita o guvernanță solidă a uniunii energetice, o electrificare ambițioasă prin utilizarea tuturor soluțiilor „zero net” și a celor cu emisii scăzute de dioxid de carbon, flexibilitate, precum și implementarea amplă de rețele și de soluții în materie de digitalizare, stocare și interconexiuni și investiții substanțiale în acestea. În iulie 2024, președinta Comisiei Europene a anunțat un nou pact pentru o industrie curată pentru industrii competitive și locuri de muncă de calitate, care urmează să fie prezentat în primele 100 de zile ale mandatului.

Prioritatea președinției ungare a Consiliului este de a facilita adoptarea acestui nou pact pentru competitivitatea europeană pentru a relansa creșterea economică și a crea condițiile pentru o creștere durabilă, a aprofunda piața internă, a oferi sprijin prioritar întreprinderilor mici și mijlocii, a promova tranziția verde și tranziția digitală în parteneriat cu operatorii economici și cu cetățenii europeni, a stimula cooperarea internațională și a asigura stabilitatea și sustenabilitatea locurilor de muncă.

Energia la prețuri accesibile este esențială pentru competitivitatea industriei UE. Pentru o mai bună poziționare a atuurilor industriale ale UE în timpul tranziției, va fi esențial să se depună eforturi pentru asigurarea, pe piața internă, a unui acces sigur și adecvat la energie curată la prețuri competitive la nivel mondial.

¹ <https://www.consilium.europa.eu/ro/press/press-releases/2024/04/18/european-council-conclusions-17-and-18-april-2024/>

Obiectivele ambițioase ale UE în materie de climă și energie pot fi atinse numai dacă sunt însoțite de competitivitatea UE și de securitatea aprovizionării cu energie pe tot parcursul tranziției verzi și juste.

În raportul său privind **viitorul competitivității europene**², Mario Draghi oferă o sinteză cuprinzătoare a principalelor provocări cu care se confruntă competitivitatea Europei și prezintă o serie de acțiuni pentru revitalizarea economiei noastre. Raportul subliniază **necesitatea unor investiții masive**, de cel puțin 750-800 de miliarde EUR anual, și pledează pentru o schimbare radicală, care va trebui să fie urgentă și concretă. El subliniază și că, în contextul scăderii populației și a forței de muncă, Europa trebuie să se concentreze mai mult pe creșterea productivității sale pentru a obține creștere economică.

Raportul propune un plan comun de decarbonizare și competitivitate, care ar trebui să alinieze toate politicile la obiectivele UE. Printre chestiunile care trebuie abordate prioritar se numără, în primul rând, reducerea costurilor energiei pentru utilizatorii finali prin transferul beneficiilor decarbonizării și accelerarea decarbonizării sectorului energetic într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor, utilizând toate soluțiile disponibile. În al doilea rând, valorificarea oportunităților oferite de tranziția verde în domeniul industrial, de la păstrarea locului în avangarda inovării în domeniul tehnologiilor curate până la producerea de tehnologii curate pe scară largă și la valorificarea oportunităților oferite de circularitate. În al treilea rând, asigurarea de condiții de concurență echitabile în sectoarele mai expuse concurenței neloiale din străinătate sau care se confruntă cu obiective de decarbonizare mai exigente decât concurenții lor internaționali.

Raportul Draghi tratează numeroase domenii de politică. În secțiunea consacrată **sectorului energetic**, Mario Draghi subliniază rolul esențial pe care acesta îl are în imprimarea direcției competitivității, sustenabilității și rezilienței Europei. Câteva recomandări vizează provocările presante din domeniul energetic cu care se confruntă UE, urmărind în același timp poziționarea acesteia în avangarda tranziției globale către o energie curată.

² [Competitivitatea Uniunii Europene: perspective – Comisia Europeană \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/economy_finance/competitiveness_en)

Raportul pledează convingător pentru reformarea pieței europene a energiei. În esență, raportul leagă puterea economică pe termen lung a Europei de capacitatea sa de a reduce prețurile la energie și de a promova un sistem energetic sustenabil și decarbonizat. **Europa trebuie să reducă prețurile ridicate la energie, continuând totodată decarbonizarea economiei.** Peisajul energetic s-a modificat ireversibil odată cu invadarea Ucrainei de către Rusia și cu pierderea, ca rezultat al acesteia, a gazelor naturale care erau furnizate prin gazoducte. Deși prețurile la energie au scăzut considerabil de la nivelurile maxime atinse, întreprinderile din UE continuă să se confrunte cu prețuri ale energiei electrice de două sau trei ori mai mari decât cele din SUA și cu prețuri la gaze naturale de patru sau cinci ori mai mari. Pentru Europa decarbonizarea ar putea fi o ocazie atât de a prelua inițiativa în ceea ce privește noile tehnologii curate și soluțiile de circularitate, cât și de a deplasa producția de energie electrică către surse de energie curate, sigure și necostisitoare. Măsura în care Europa poate profita de această șansă va depinde însă de alinierea tuturor politicilor la obiectivele de decarbonizare ale UE. Tranziția energetică va fi treptată, iar combustibilii fosili vor continua să joace un rol central în stabilirea prețurilor la energie în restul acestui deceniu, amenințând să genereze o persistență a volatilității prețurilor pentru utilizatorii finali. Industriile UE care utilizează intensiv energia se confruntă cu costuri de investiții mai mari decât concurenții lor pentru atingerea obiectivelor de decarbonizare.

Mario Draghi subliniază și riscurile geopolitice asociate cu **dependența Europei de importul de combustibili fosili și de minerale brute critice.** Aceste riscuri se extind dincolo de sectorul energiei, afectând politicile industriale și comerciale ale UE, ceea ce reclamă soluții cuprinzătoare care să nu se limiteze doar la piețele energiei.

Raportul lui Mario Draghi pledează pentru reforme în sectorul energetic care să permită o mai mare eficiență a pieței, să reducă volatilitatea prețurilor și să stimuleze investițiile în energia din surse regenerabile. Aceste reforme ar urma să sprijine obiective economice mai ample, poziționând decarbonizarea ca avantaj competitiv pentru Europa, cu condiția să se facă investițiile și modificările în materie de reglementare necesare.

Președinția ungară a Consiliului organizează acțiuni cuprinzătoare în urma raportului Draghi, care includ discuții privind contribuțiile diferitelor sectoare la competitivitatea UE. În acest context, miniștrii energiei sunt invitați să își împărtășească opiniile în legătură cu următoarele întrebări:

- 1) Asupra căror recomandări privind sectorul energetic din raportul Draghi ar trebui să se concentreze UE în mod prioritar și cum ar putea fi ele aplicate?*
 - 2) Ce recomandări ar contribui cel mai mult la obiectivul UE de a menține costurile energiei la un nivel accesibil și competitiv fără a pierde din vedere necesitatea decarbonizării și a securității energetice?*
 - 3) Aplicarea recomandărilor va necesita investiții masive la nivel european, național și regional. Care ar fi cele mai eficiente modalități de mobilizare a capitalului privat pentru a elimina deficitul de investiții?*
-